

ชื่อวิทยานิพนธ์ : ศึกษาวิเคราะห์การบำรุงมารดาบิดาที่ปรากฏในมงคลสูตร

ชื่อผู้วิจัย : พระสมชาย พุทฺธสีโล (บัวลา)

ปริญญา : พุทธศาสตรมหาบัณฑิต (พระพุทธศาสนา)

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

: พระครูธรรมธรศิริวัฒน์ สิริวิฑูโน ดร. พธ.บ.

MA.(Soc.),Ph.D. (Pali).

: ดร. เรืองเดช เขจรศาสตร์, พธ.บ. (ปรัชญา), ศษ.บ. (บริหาร
การศึกษา), พบ.ม. (พัฒนาสังคม), ประ.ด. (ไทศึกษา)

: ผศ. บัญชา จำปารักษ์ พธ.บ. กศ.ม. (การบริหารการศึกษา)

วันสำเร็จการศึกษา :/...../.....

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นการศึกษาวิเคราะห์การบำรุงมารดาบิดาที่ปรากฏในมงคลสูตร มีวัตถุประสงค์ คือ ๑) เพื่อศึกษาแนวคิดเรื่องการบำรุงมารดาบิดาที่ปรากฏในมงคลสูตร ๒) เพื่อศึกษาหลักธรรมที่ส่งเสริมและเป็นปฏิกิริยาต่อการบำรุงมารดาบิดา ๓) เพื่อศึกษาวิเคราะห์คุณค่าของการบำรุงมารดาบิดาตามแนวทางมงคลสูตร โดยการใช้วิธีศึกษาวิจัยจากเอกสาร ได้แก่ พระไตรปิฎก หนังสืออรรถกถา ตำราทางวิชาการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผลการศึกษาพบว่า

๑. แนวคิดเรื่องการบำรุงมารดาบิดาที่ปรากฏในมงคลสูตร มีดังนี้ ๑) การบำรุงทางกาย ได้แก่ ท่านเลี้ยงเรามาแล้ว เลี้ยงท่านตอบ ช่วยทำกิจของท่าน ดำรงวงศ์ตระกูลของท่าน ประพฤติตนให้เหมาะสมกับความเป็นทายาท เมื่อท่านล่วงลับไปแล้ว ทำบุญอุทิศให้ท่าน ๒) การบำรุงทางใจ ได้แก่ ถ้าบิดามารดาไม่มีศรัทธา ชักนำให้ท่านมีศรัทธา ถ้าบิดามารดาไม่มีศีล ชักนำให้ท่านมีศีล ถ้าบิดามารดาตระหนี่ ชักนำให้ท่านบริจาคทาน ถ้าบิดามารดาไม่มีปัญญา ชักนำให้ท่านมีปัญญา

๒. หลักธรรมที่ส่งเสริมและเป็นปฏิกิริยาต่อการบำรุงมารดาบิดา มีดังนี้ ๑) หลักธรรมที่ส่งเสริมต่อการบำรุงมารดาบิดา จัดเป็นหลักธรรมฝ่ายกุศล ได้แก่ หลักกตัญญูกตเวที หลักพรหมวิหาร ๔ หลักอิทธิบาท ๔ หลักสังคหวัตถุ ๔ หลักฌราวาส ๔ หลักทศ ๖ หลักการวะ ๖ และหลักสมชวีธรรม ๔ ๒) หลักธรรมที่เป็นปฏิกิริยาต่อการบำรุงมารดาบิดา จัดเป็นหลักธรรมฝ่ายอกุศล ได้แก่ อกุศลมูล ๓ อปายมุข ๖ อกคิ ๔ ปมาทธรรม และมานะ ๕

๓. คุณค่าของการบำรุงมารดาบิดาตามแนวทางของมงคลสูตร มีดังนี้ ๑) คุณค่าต่อตนเอง มุ่งเน้นหน้าที่ของบุตรธิดาในการตอบแทนคุณบิดามารดา ๒) คุณค่าต่อครอบครัว มุ่งเน้นที่บทบาทและหน้าที่ของบิดามารดาและบุตรที่มีต่อกันในครอบครัว ๓) คุณค่าต่อสังคมไทย มุ่งเน้นที่การนำเอาหลักธรรมคำสอนของพระพุทธเจ้าเรื่อง ศรัทธา ศีล จาคะ และปัญญา มาปรับใช้เพื่อพัฒนาสังคมไทยให้เจริญ

Thesis Title : The Analytical Study the Parents' Caring as appeared in Mangala sutta

Researcher : Phra Somchai Puttasilo (Baula)

Degree : Master of Arts (Buddhist Studies)

Thesis Supervisory Committee

: Phrakru Dhammatorn Siriwatana Siriwatano Ph.D. BA., M.A.(Soc.), Ph.D. (Pali).

: Dr. Ruangdetch Kajornsart B.A. (Philosophy), M.A. (Educational Administration), M.A. (Social Development), Ph.D. (Tai Studies).

: Asst.Prof. Buncha Champaruk M.A. Buddhist Study, Ph.D. Philosophy

Graduation Date :/...../.....

ABSTRACT

Entitled this research is “The Analytical study the parents’ caring as appeared in Mangala sutta”, which were three objectives for using as following : 1) to study the concepts about the parents ‘s caring as appeared in Mangala sutta, 2) to study Dhamma that concerned the parents ‘ caring, and 3) to study the analytical value of parents ‘ caring as appeared in Mangala sutta. Documentary study was used in this research.

The result found that:

1) The idea for the parents ‘caring as appeared in Mangala sutta as following :

1) physical caring as that we should return the caring to them , assisting to do their business, maintaining the family' s reputation, to be behaving rightiously as their heir, make merit for dedicate to them after deceased. 2) Mental caring such as advice them to be faith on Buddhism, take precepts, to charity, and to be wisdom.

2) Dhamma that related for supporting and conflicting the parents’ caring as followed: 1) Dhamma for promote the parents’ caring by wholesome deed as Katāññūkatavedità), (gratitude) ; 4 Brahmavihàra (the four Divine States), 4 Iddhipàda (the Four Paths of Accomplishment); 4 Saïgahavatthu (objects of sympathy); 4 Gharavàsa-dhamma (virtues for a good household life); 6 directions ; 6 Gārava (respect); and Samajāvitā (balanced livelihood);

2) principle which conflicting the parents' caring named unwholesome as 3 Akusalamola (unwholesome) 6 Apàyamukha (cause of ruin); 4 Agati (prejudice); Pamàdadhmma (heedlessness); and 9 Māna (conceit).

3) The value for parents' caring as appeared Mangala sutta such as 1) value for own-self by burden the duties to their parents who have done, 2) value to the family burden the duties of parents and children in the family, 3) value to society is take the Buddha teaching as principle on faith, precept, charity and wisdom for Thai development.